

1966 ආර්ථික ප්‍රශ්න හා ප්‍රතිපත්ති

හැඳින්වීම

අපනයන ඉපයුම් සීඝ්‍රයෙන් පිරිහී යාම 1966 ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයෙහි කැපී පෙනෙන ලෙස දක්නට ලැබුනු ප්‍රධානතම ලක්ෂණය විය. 1966 වර්ෂයේ ලැබුන අපනයන ඉපයුම් 1965 ලද ඉපයුම් වලට ද වඩා අඩුවී ගියා පමණක් නොව 1958 න් මෙපිට දක්නට ලැබුනු පහළම මට්ටමට අඩු විය. අපනයන අංශයෙහි උද්ගත වූ බලාපොරොත්තු සුන් කරන සුළු මේ තත්ත්වය හේතු කොට 1966 වර්ෂයේ ආර්ථික වර්ධනය ද අඩාල වී ගියේ ය.

සටහන් වී ඇති පරිදි 1966 දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ වර්ධන වේගය පසුගිය වසරේ වර්ධන වේගයට වඩා අඩු විය. 1965 දී දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය පවත්නා සාධක මිල අනුව සියයට 2.9 කින් වැඩි විය. එහෙත්, 1966 ඇති වූයේ සියයට 1.3 ක වර්ධනයක් පමණෙකි. 1965 වර්ධන වේගය වුවද 1964 වේගයට වඩා අඩු විය. මේ අනුව බලන විට, 1966 දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනානුපාතිකය 1961 න් පසු සටහන් වී ඇති අඩුම අනුපාතිකය විය.

මූර්ත වශයෙන්, ඒනම්, (1959) ස්ථාවර මිල අනුව බලන කල, 1964රේ සියයට 4.6 කින් ද, 1965 සියයට 1.8 කින් ද වර්ධනය වූ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය 1966 දී වර්ධනය වී ඇත්තේ සියයට 1.6 කින් පමණෙකි. 1966 ජනගහණය සියයට 2.3 කින් වැඩි වූ අතර 1965 දී ඇති වූ වැඩි වීම සියයට 2.4 කි. ජනගහණයේ වැඩිවීම අනුව ගණන් බලන කල ඒකජන දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය පවත්නා මිල අනුව සියයට 1.0 කින් ද මූර්ත වශයෙන් සියයට 0.7 කින් ද අඩු වී ඇත.

1965 දී මෙන් ම 1966 දී අර්ථ ක්‍රමයේ ඇති වූ බලාපොරොත්තු කඩ කරන සුළු මේ තත්ත්වය උද වූයේ රටට නො වැළැක්විය හැකි වූ සමහර සාධක හේතු කොට ගෙන ය. මෙහි ලා බලපා ඇති ප්‍රධානතම සාධකය වූයේ අපනයන වලින් ලද ඉපයුම් අඩුවී යාමය. අයහපත් කාලගුණය, කම්කරු නොසන්සුන්තාව සහ තේ මිල ඉතා වේගයෙන් අඩුවීම නිසා තේ අපනයන වල වටිනා කම පමණක් 1965 දී ලැබුනට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 183 කින් 1966 දී අඩු විය. එසේ ම නියඟ ය නිසා ප්‍රධාන පොල් නිෂ්පාදිත තුනේ නිෂ්පාදනය ද අඩු වී ගියේ ය. එහෙත් නිෂ්පාදනය වැඩි වීම නිසා රබර් වලින් ලද ආදායමෙහි වැඩිවීමෙන් වාර්තා වී ඇත. මේ වෙනස්වීම් වල ඒකාබද්ධ ප්‍රතිඵලය වූයේ, අපනයන අංශයේ ශුද්ධ නිපැයුම 1966 දී සියයට 10.3 කින් අඩු වීමය. පසුගිය වසරේ මෙය සියයට 2.4 කින් වැඩි විය.

ආනයන මිල වැඩිවීම හා අපනයන මිල අඩුවීම ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය කෙරෙහි බලපෑවේය. 1965 දී ආන්තික වශයෙන් සියයට 1.2 කින් දියුණු වූ විදේශීය වෙළෙඳ අනුපාතය 1966 දී සියයට 13.1 කින් පිරිහී ගියේ ය. අවුරුද්ද මුළුල්ලේ ම විදේශීය ගෙවුම් තත්ත්වය කෙරෙහි පීඩාකාරී බලපෑමක් ඇති විය. දඩි අර පිරිමැස්මෙන් යුතු විදේශීය විනිමය අය වැය ලේඛනයක් සැකසුවද, විදේශීය ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 228 කින් වැඩි කළේ වුව ද, දළ විදේශීය වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 122 කින් ම අඩු වී ගියේ ය. මුල් විදේශීය විනිමය අය වැය ලේඛනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,234 ක් වුවද (“ විනිමය නොමැති ” බලපත්‍ර සහ යෝජනා ක්‍රම ආධාර හැර) අවුරුද්ද තුළ එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,186 දක්වා අඩු කරන ලදී. අපනයන ඉපයුම් වලින් ලැබෙන ආදායම, විදේශීය ආධාර සහ විදේශීය වත්කම් අඩු කර ගැනීමෙන් ලැබෙන මුදලට සරිලන පරිදි ආනයන සීමා කර ගැනීම සඳහා මෙසේ කරන ලදී. බලපත්‍ර නිකුත් කැරුණු නියම විනිමය ප්‍රමාණය සංශෝධිත සලාකමට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 100 කින් අඩු විය.

ගෙවුම් ශේෂයෙහි වූ අසමතුලිත තාවය රජයේ අය වැය ලේඛනය ප්‍රාසාරණාත්මකව පියවීමෙන් හා පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු ණය වැඩි වීමෙන් තරමක් අඩුවී ගියේ 1966 දී මූල්‍ය (ඉද්ධ) සංකෝචනයක් ඇති කරලීය. 1965 දී මෙහි එක්තරා ප්‍රමාණයක ප්‍රාසාරණයක් ඇති විය. 1958 සිටම වැඩිවෙමින් ආ මුදල් සැපයුමෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 56.8 ක අඩුවක් 1966 දී වාර්තා විය. එම මුදල් සැපයුමෙහි ඇති වූ මේ අඩුවීම වසර පුරා එක හා සමානව පැවතියේ නොවේ. වසරේ මුල් තෙ මස තුළ රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.3 කින් අඩු වූ මුදල් සැපයුම ඊට පසු රුපියල් දශ ලක්ෂ 90.6 කින් වැඩි වූයේ, 1966 ජූලි මාසයේ දී මෙතෙක් නොනැඟී ඉහළම මට්ටමට නැග ගත්තේ ය. මෙයින් පසු මුදල් සැපයුම වේගයෙන් අඩු වී ගියේය. මේ අනුව මුළු වසරම ගෙන බලන කල මුදල් සැපයුමෙහි අඩුවක් දක්නට ලැබුන ද නියම වශයෙන් මුදල් සැපයුම අඩු වූයේ වසරේ ආරම්භයේ දී හා අවසාන භාගයේ දී පමණෙකි. මෙසේ නොවන්නට කැපී පෙනෙන පරිදි අවධානාත්මක තත්ත්වයක් අර්ථ ක්‍රමයේ උදවිය හැකිව තිබිණි.

මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි ඇතිවූ මද සංකෝචනය, ආනයනය කෙරුණු හා දේශීය නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ සම්පාදනය වැඩිවීම හා එක්වීම නිසා දේශීය මිල මට්ටමෙහි එක්තරා පහසුවක් ඇති විය. 1961 සිට වේගයෙන් වැඩිවෙමින් තිබුන මිල මට්ටමෙහි එක්තරා ස්ථාවර ගතියක් 1965 අවසානය වන විට උද කර ගත් බව මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතුය. මේ හැඩගැස්ම 1966 දී ද පැවතුන අතර කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය අනුව බලන කල, මිල මට්ටමෙහි ද මද අඩුවීමක් පිළිබිඹු කැරිණි.

අපනයන ඉපයුම් වේගයෙන් අඩු වුව ද, විදේශාධාර සහ විදේශීය වත්කම් අඩු කර ගැනීමෙන් ආනයන සහ දේශීය නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ වැඩි ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමට හැකි විය. විදේශීය විනිමය අය වැය ලේඛනයේ අනෙක් සලක අතර, නිෂ්පාදන කර්මාන්ත වලට, පොහොර වලට සහ ගම්නාගමනය උපකරණ සඳහා වැඩිපුර සලකා ලබා දෙන ලදී. ආහාර ආනයනය සඳහා වැය වන විදේශ විනිමය රැක ගැනීමේ අවශ්‍යත්වය ක්ෂීණවීමෙන් සම්බන්ධව කඩිනම් වැඩ පිළිවෙළක් ඇරඹීමට දැඩි උත්සාහයක් දරන ලදී. මෙහි ප්‍රතිඵල ගැන සඳහන් කිරීමට තවම කල් පිරුණේ නොවේ. එහෙත් ආහාර නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් රටෙහි කැපී පෙනෙන උද්‍යෝගයක් උද වී තිබෙන බව පෙනේ.

(1) 1966 ආර්ථික වර්ධනය

1966 දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය, පවත්නා සාධක මිල අනුව සියයට 1.3 කින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,529.1 කට වැඩි වී ඇතැයි තාවකාලිකව ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. 1965 දී ඇති වූ වැඩිවීම සියයට 2.9 කි. දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය මූර්ත වශයෙන් (එනම්, 1959 ස්ථාවර මිල අනුව) බලන කල වැඩි වී ඇත්තේ සියයට 1.6 කින් පමණෙකි. මෙය මැන වර්ෂවල දී ඇති වූ අඩුම වර්ධනය විය. අපනයන අංශයේ අපනයන වටිනාකම සියයට 12.5 කින් අඩු වී ඇත. අපනයන තොග වැඩි වී ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. අපනයන අංශයේ නිපැයුම (ඉද්ධ) සියයට 10.3 කින් අඩු විය. පසුගිය වසරේ මෙහි සියයට 2.4 ක වැඩිවීමක් සටහන් වී ඇත.

අපනයන අංශයේ වර්ධනය මෙසේ වූයේ වී මුත්, මෙරට පාවිච්චිය සඳහා වූ භාණ්ඩ සහ සේවා නිෂ්පාදනයේ දියුණුවක් දක්නට ලැබිණි. දේශීය අංශයේ නිෂ්පාදනය පසුගිය වසරේ දී ට වඩා විශාල ලෙස වැඩි විය. 1965 සියයට 28.0 කින් වේගයෙන් වැඩි වී ගිය වි නිෂ්පාදනය 1966 දී සියයට 28.1 කින් වැඩි විය. මේ සමග පාරිභෝජනයට ගනු ලබන කාර්මික භාණ්ඩ, මාළු, ගම්නාගමනය, රජයේ සේවාවන් ආදියේ නිමැවුම් වටිනාකම සුළු වශයෙන් වැඩි වී ගියේ, දේශීය අංශයෙහි ඉද්ධ නිපැයුම සියයට 4.7 කින් වැඩි විය. 1965 දී ඇති වූ වැඩි වීම සියයට 2.7 ක් විය,

1966 දී මූර්ත ජාතික ආදායම මීටත් වැඩියෙන් පිරිහී ගියේ ය. අපනයන මිල සිසුයෙන් අඩුවීම නිසාත්, ආනයන මිල වැඩිවීම නිසාත් ලංකාවේ විදේශීය වෙළෙඳ අනුපාතය සියයට 13.1 කින් තරම් වැඩි ප්‍රමාණයකින් අවාසිදායක විය. මේ අනුව, විදේශීය වෙළෙඳ අනුපාතයේ වෙනස්වීම් අනුව, මූර්ත නිෂ්පාදිත ඇස්තමේන්තු ගලපා බලන විට, 1966 මූර්ත ජාතික ආදායමෙහි සියයට 1.2 ක අඩුවීමක් වාර්තා වී ඇත. 1965 දී මෙය සියයට 2.0 කින් වැඩි විය.

සංඛ්‍යා තොරතුරු අනුව, ජනගහණයේ වර්ධනානුපාතිකය 1965 දී සියයට 2.4 ක්ව තිබුණු අතර, 1966 දී එය සියයට 2.3 ක් දක්වා අඩු වී ඇති බව හෙළිවේ. ඒකජන වශයෙන්, දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය පවත්නා මිල අනුව, සියයට 1.0 කින් අඩු වී ඇත. 1965 දී මෙය සියයට 0.6 කින් වැඩි විය. ස්ථාවර මිල අනුව, පසුගිය වසරේ දී ඒකජන නිෂ්පාදිතය සියයට 0.7 කින් අඩු විය. 1965 දී එය අඩු වූයේ සියයට 0.6 කිනි. ඒකජන මූර්ත ආදායම වඩාත් නියුණු ලෙස සියයට 3.4 කින් අඩු විය. පසුගිය වසරේ අඩු වූයේ සියයට 0.4 කින් පමණෙකි.

පාරිභෝජනය හා ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය අනුව මණින කල, මුළු ඉල්ලුමෙහි වැඩිවීමක් 1966 දී පිළිබිඹු විය. පාරිභෝජනය සියයට 5.5 කින් වැඩි වූ අතර, ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 8.4 කින් වැඩි විය. මුළු ඉල්ලුම සියයට 5.9 කින් වැඩි විය. වැඩි වූ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය රාජ්‍ය අංශයේ මෙන් ම පෞද්ගලික අංශයේ ද ඇති විය. එහෙත් පෞද්ගලික අංශයේ වර්ධනය රාජ්‍ය අංශයේ වර්ධනයට වඩා කැපී පෙනිණ. මෙයින් පසුගිය අවුරුදු වලදීට වඩා පෞද්ගලික අංශයට, මේ වසරේ දී වැඩියෙන් දෙන ලද විදේශීය විනිමය පිළිබිඹු කරයි. ජාතික නිෂ්පාදිතය මෙසේ හෙමින් වර්ධනය වෙද්දී පාරිභෝජනය සහ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය වැඩි කර ගැනීමට හැකි වූයේ, ලංකාවේ ගෙවුම් ශේෂයේ වර්තන ගිණුම් වල සෑහෙන හිඟයක් ඇති කර ගැනීමෙනි. මේ හිඟයෙන් කොටසක් විදේශාධාර වලින් සහ විදේශ වත්කම් අඩුකර ගැනීමෙන් පිරිමසා ගන්නා ලදී.

ඉහත දැක්වූ විශ්ලේෂණයෙන්, පොදු වශයෙන් අර්ථ ක්‍රමයෙහි වූ ඌනතාවර්ධනය මතුව පෙනෙන ලක්ෂණයකි. 1965 දී සහ 1966 දී දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ ඇති වූ මූර්ත වර්ධනය, වැඩි වන ජනගහණයේ පමණටවත් ඔරොත්තු දෙන තරම් ප්‍රමාණවත් නොවීය. ජනගහණයේ වර්ධන වේගය වුව අඩුවී ඇති බව මෙහි ලා සැලකිය යුතුය. 1965 දී මෙකී ඌන වර්ධනයට හේතු වූ ප්‍රධාන සාධකය වූයේ පොල් සහ වී නිෂ්පාදනය අඩු වීමය. 1966 දී වී නිෂ්පාදනය, 1964 දී ලද ප්‍රමාණයට වත් ලඟා නොවූ අතර, තේ සහ පොල් නිෂ්පාදිතය 1965 නිෂ්පාදනයට වඩා අඩු විය. මේ සාධක වල බලපෑම ජාතික වශයෙන් වැඩි ප්‍රයත්නයක් දැරුවේ නම් තරමක් දුරට මහහරවා ගත හැකිව තිබිණ.

(2) 1966 පිස්කල් සහ මූල්‍ය වර්ධනය

මූල්‍ය ප්‍රාසාරණය මැඩපවත්වා ගන්න ද, සැපයුම (දේශීය සහ ආනයන) සීමිත මූල්‍ය ප්‍රාසාරණ වේගයට වුව ඔරොත්තු දිය නොහැකිව තුබූ බව 1965 වාර්තාවෙන් පෙන්නා දෙන ලදී. 1966 දී දේශීය අංශයේ ඇති වූ දියුණුව නිසා සහ ආනයන වැඩියෙන් ගෙන් වීම නිසා භාණ්ඩ සුලභත්වයක් ඇති විය. මෙසේ කිරීමට හැකි වූයේ විදේශීය වත්කම් අඩු කර ගැනීමෙන් සහ විදේශාධාර වැඩියෙන් ලබා ගැනීමෙනි.

භාණ්ඩ සම්පාදනය මෙසේ වැඩි වූයේ අපනයන ඉපයුම් සිසුයෙන් පිරිහී ගිය සමයක නිසා, දේශීය අංශයේ වැඩි වූ නිෂ්පාදනය සඳහා සහ ආනයන වැඩි කිරීම සඳහා ණය පහසුකම් වැඩි කිරීමට වුවමනා විය. මේ අනුව, පෞද්ගලික අංශයට වෙළෙඳ බැංකු වලින් දුන් ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 93.7 කින් වැඩි වූ අතර, රාජ්‍ය අංශයේ ගනුදෙනු වලින් ද විශාල ප්‍රාසාරණාත්මක බල පෑමක් ඇති විය.

රාජ්‍ය අංශයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ මුදල් යෙදවීමෙන් ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති වුවද, අපනයන ඉපයුම බොහෝ සෙයින් අඩු වී යෑම නිසා සහ ආනයන ඉතිරි කිරීම් තරමක් වැඩිවීම නිසා සාමාන්‍ය මූල්‍ය සංකෝචනයක් ඇති විය. කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය අනුව මණ්ඩල කල, මිල මට්ටම, 1965 දී 112.5 ක් වූ අතර, 1966 වන විට 112.3 දක්වා මද වශයෙන් අඩු විය. මේ දර්ශකයට කොළඹ කම්කරු පවුල් වල ජීවන වියදම් වෙනස්කම් පමණක් ගැණෙන නිසා අර්ථ ක්‍රමය සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල, එහි ඇති වන මිල වෙනස් වීම ප්‍රමාණවත් ලෙස ඉන් පිළිබිඹු වන්නේ නොවේ. වසරේ සමහර කාල වල අත්‍යාවශ්‍ය භාණ්ඩ වල හිඟයක් විටින් විට දකින්නට ලැබුන ද, වර්ෂයම ගෙන බලන කල භාණ්ඩ සම්පාදනය පසුගිය වසරේ දීට වඩා සතුටුදයක විය. මේ සාධකය මද වශයෙන් ඇති වූ මූල්‍ය සංකෝචනය හා සමග එක්වීම නිසා මිල මට්ටමෙහි එක්තරා පහසුවක් ඇති කරලවා විය යුතුය. විශේෂයෙන්, රෙදිපිළි සහ සමහර ආහාර ද්‍රව්‍ය වල එක්තරා මිල පහසුවක් ඇති වූ බවට සාක්ෂි ඇත.

මිලන ජෙදයෙන් 1966 මූල්‍ය හා පිස්කල් තත්ත්වයේ ඇති වූ වෙනස්කම් දක්වනු ලැබේ.

(අ) රජයේ අය මෑය ලේඛනය

1965/66 අයවැය ලේඛනයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 83.6 ක ශුද්ධ ප්‍රාසාරණාත්මක බල පෑමක් ඇති වෙනැයි අපේක්ෂා කරන ලදී. එසේ වුවද, නියම වශයෙන් ඇතිවූ ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 122.4 ක් විය. 1964/65 දී ඇති වූ ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 34.7 ක් විය.

එකතු වූ ආදායම බලාපොරොත්තු වූ ආදායමට වඩා අඩු විය. තාවකාලික ඇස්තමේන්තු අනුව, 1965/66 ලැබුණු ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,833.2 ක් විය. පසුගිය වසර සඳහා ඇස්තමේන්තු කරුණ ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,897.8 ක් වූ අතර, ලැබූ ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,816.4 ක් විය. 1965/66 ලැබුණු ආදායම 1964/65 ආදායමට වඩා වැඩි වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 16.8 කින් හෙවත් සියයට 0.9 කින් පමණෙනි. මේ ආන්තික වැඩිවීම පසුගිය මුදල් වර්ෂ 5 තුළ ඇති වූ සියයට 4 ඒකාබද්ධ වැඩිවීම හා කොහෙන්ම සැසඳෙන්නේ නොවේ. ආදායම මෙසේ අඩු වූයේ බොහෝසෙයින් ම ආනයන සහ අපනයන බදු අඩු කිරීම නිසාය. මේ අඩුවීම ආදායම බදු සහ දේශීය භාණ්ඩ බදු වැඩිවීම නිසා තරමක් මැකී ගියේ ය.

1965/66 සම්මත මුළු වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,388.2 ක් වූ අතර, මුල් ඇස්තමේන්තු වල සඳහන් වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,404.9 ට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 16.7 කින් අඩු විය. සම්මත වියදම් වල අඩුවක් ඇති වූයේ ප්‍රාග්ධන වැය ශීර්ෂ යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 50.4 ක ඌන වියදමක් ඇතිවීම නිසාය. වර්තන වියදම් යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 33.7 ක් වැඩිවීම නිසා මෙය තරමක් සමහන් වී ගියේ ය. එහෙත්, 1965/66 ප්‍රාග්ධන වැය සම්මතය යටතේ ඇති වූ ඌන වියදම සියයට 8.7 ක් වන අතර, 1963/64 දී එය සියයට 22 ක් විය. 1964/65 දී එය සියයට 15.6 ක් විය. ප්‍රාග්ධන වියදම (වර්තන වියදම් වල ප්‍රාග්ධන ශීර්ෂ සහ අය-වැය ලේඛනයෙන් පිට මුදල් යෙදවීම) රුපියල් දශ ලක්ෂ 632.4 ක් වූ අතර, මෙය මෙතෙක් රජය විසින් කර ඇති වැඩිම ප්‍රාග්ධන වියදමද විය. මෙය 1964/65 ප්‍රාග්ධන වියදමට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 52.2 කින් වැඩිය. වැඩි වූ ප්‍රාග්ධන වියදම ප්‍රධාන වශයෙන් යෙදවූයේ “ මූර්ත වත්කම් ලබා ගැනීම, ඉදි කිරීම්, සහ නඩත්තු කිරීම් ” සඳහා ය. මේ වියදම් මෙතෙක් නොවූ විරූ පරිදි රුපියල් දශ ලක්ෂ 591.8 ක් වූයේ 1964/65 සංඛ්‍යාවට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 44.7 කින් වැඩි ය. මෙය 1965/66 රජයේ පිස්කල් කටයුතු වල දක්නට ලැබුණු සතුටුදයක ලක්ෂණයක් විය.

රජයේ වර්තන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,792.0 ක් වූයේ 1964/65 වර්තන වියදමට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 60.1 කින් හෙවත්, 3.5% කින් වැඩි විය. ඉකුත් වර්ෂයේ වර්තන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 21.7 කින් අඩු විය. 1965/66 වැඩිවීම කෙසේ වුවද, එය 1956/57 සිට 1965/66 දක්වා වූ දස අවුරුදු කාලය තුළ වර්තන වියදමේ ඇති වූ වාර්ෂික අනුපාතයට වඩා අඩු විය.

1965/66 මුදල් වර්ෂයේ මුළු අය වැය ලේඛන හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 649.5 ක් විය. නිදන් අරමුදල් දීමනා සහ අත්තිකාරම් ගිණුම් ගනුදෙනු සඳහා ගැලපීමෙන් පසු ඇති වූ ශුද්ධ මුදල් හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 565.9 ක් විය. පසුගිය වසරේ ඇති වූ හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 430.4 ක් විය. 1965/66 ශුද්ධ මුදල් හිඟය ඇති වූයේ වර්තන වියදම් සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වැඩිවීම නිසාය. මේ වැඩිවීම ආදායම වැඩිවීම නිසා තරමක් දුරට සමහන් විය. 1—1 සංඛ්‍යා සටහනෙන් දක්වා ඇති පරිදි (ශුද්ධ) මුදල් හිඟය පියවීමේදී රජය පසුගිය වසරේ දීට වඩා අධික ලෙසින් බැංකු ක්‍රමය පිහිට කරගෙන ඇත. බැංකු ක්‍රමයෙන් ගත් ණය (මුළු මනින් ම මහ බැංකුවෙන්) 1964/65 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 17.7 ක් වූ අතර, එය 1965/66 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 162.3 දක්වා වැඩි විය. විදේශීය මුදල් ඇතුළු බැංකු නොවන මාර්ග වලින් ලබාගත් මුදල් රුපියල් දශ ලක්ෂ 393.2 කේ සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 486.0 දක්වා වැඩි විය. ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් ඇතුළු මුදල් ශේෂ රුපියල් දශ ලක්ෂ 82.4 කින් වැඩි විය. තවද, එක්සත් ජනපද ආධාර ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 42.5 කින් අඩු විය.

1965/66 මුදල් වර්ෂයේ දී ඇති වූ මුදල් හිඟය (ශුද්ධ) 1964/65 වර්ෂයේ ඇති වූ මුදල් හිඟයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 135.5 කින් වැඩි විය. එසේ වුවද, රජයේ පිස්කල් ගනුදෙනු නිසා ඇති වූ ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑම ඉකුත් මුදල් වර්ෂයේ දී ට වඩා වැඩි වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 87.7 කින් පමණකි. මෙයට හේතු වූයේ දේශීය බැංකු නොවන මාර්ග වලින් සහ විදේශ වලින් විශාල ලෙස මුදල් සොයා ගැනීමට හැකි වූ අතර, මුදල් ශේෂයන් ද ගොඩනගා ගැනීමට හැකි වූ බැවිනි. පිස්කල් කටයුතු වල අළුත් ලක්ෂණයක් වූයේ මහ බැංකුව වෙතැති විශේෂ ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදලේ රජයේ මුදල් ශේෂ රුපියල් දශ ලක්ෂ 35.2 කින් වැඩි කර ගැනීමය. විදේශීය භාණ්ඩ ආධාර වලින් උද්ගත වූ ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් වලින් මේ සම්මත විය.

සංඛ්‍යා සටහන 1 - 1

හිඟය පියවීම, 1961/62 සිට 1965/66 දක්වා

පියවූ මාර්ග	රුපියල් දශ ලක්ෂ				1965/66 (තාව කාලිකය)
	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	
1. බැංකු නොවන මාර්ගයන්ගේ හිඟය පියවීම (එකතුව)	269.7	213.2	301.1	393.2	486.0
මෙයින්					
(අ) දේශීය වෙළෙඳ පොළෙන් නොවන ණය ගැනීම්	104.5	-33.8	- 1.9	50.3	112.1
(ආ) බැංකු නොවන මාර්ගයන්ගෙන් දේශීය වෙළෙඳ පොළෙන් ණය ගැනීම්	109.4	153.5	207.6	243.2	255.9
(ඇ) විදේශීය ණය හා දීමනා	55.8	93.8	95.4	99.7	118.0
2. බැංකු ක්‍රමයෙන් දේශීය ණය ගැනීම්	226.6	178.1	115.2	17.7	162.3
3. රජයේ මුදල් ශේෂ හා භාණ්ඩාධාර ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් යොදා ගැනීම					
(අ) මුදල් ශේෂ... ..	-40.2	0.4	45.4	19.5	-47.2
(ආ) භාණ්ඩාධාර ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල්	—	—	—	—	-35.2
4. මුළු මුදල් හිඟය (ශුද්ධ)	456.1	391.7	461.7	430.4	565.9
5. එ. ජ. ආධාර ප්‍රතිපාර්ශ්වීය ගිණුමේ වෙනස ගැලපීම	4.0	-16.5	2.3	- 2.5	42.5
6. රජයේ මුදල් ගනුදෙනුවල ශුද්ධ ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑම (2+3+5)	190.4	162.0	162.9	34.7	122.4

1965/66 අය වැය ලේඛනය ඉදිරිපත් කරන විට හිඟය පියවීම සඳහා විදේශාධාර වලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 175 ක් බලාපොරොත්තු විය. එසේ වුවද, ලැබුණු ප්‍රමාණය අඩු වූයේ, රුපියල් දශ ලක්ෂ 153.9 ක් විය. අය වැය ලේඛන කටයුතු සඳහා විදේශීය ණය සහ දීමනා වශයෙන් මෙතෙක් ලැබී ඇති වැඩිම මුදල මේ විය. ඇස්තමේන්තු කරන ලද විදේශාධාර ප්‍රමාණය ලැබු නේ නම්, අය වැය ලේඛනයේ ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑමේ අපේක්ෂිත මට්ටම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 80 ට අඩුවෙන් පවත්වා ගෙන යාමට හැකිවී තිබිණි.

1966 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුවෙන් අනුමත කරුණ 1966/67 අය වැය ඇස්තමේන්තු වලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 685.2 ක අය වැය හිඟයක් බලාපොරොත්තු විය. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 325 ක් බැංකු නොවන දේශීය වෙළෙඳ පොළෙන් ණයට ගැනීමෙන් ද, රුපියල් දශ ලක්ෂ 125 ක් (යෝජනා ක්‍රම) විදේශාධාර වලින් ද, රුපියල් දශ ලක්ෂ 25 ක් පරිපාලන ණය ගැනීම් වලින් ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 150 ක් ප්‍රතිපාර්ශ්වීය මුදල් (භාණ්ඩ ආධාර) යෙදවීමෙන් ද, ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වූ අතර, රුපියල් දශ ලක්ෂ 60.2 ක් ප්‍රාසාරණාත්මක මාර්ගයන්ගෙන් ලබා ගෙන පියවීමට බලාපොරොත්තු විය.

අපනයන මිල බොහෝ සෙයින් පහළ වැටීම නිසාත්, අපනයන බදු හා ආදායම අඩු වීම නිසාත්, ආදායම් ඇස්තමේන්තු නොසපිරෙනු ඇතැයි සිතිය හැකි ලකුණු ඇත. එසේ ම ආහාර ආධාරය සඳහා යන වියදම් ඉතුරු වීම නිසා වියදම ද ඇස්තමේන්තු කරුණ ප්‍රමාණයට වඩා අඩු විය හැකිය. දෙසැම්බර් 18 වැනි දින රජය ආහාර ආධාර ක්‍රමයෙහි වෙනසක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මේ ක්‍රමය යටතේ සහල් සලාකය සතියකට සේරු 2කේ සිට 1 දක්වා කපා හළ අතර, බදු ගෙවන ආදායම, මසකට රුපියල් 1,000/- ට වැඩිය ඇති අයට සලාක පොත් රජයට භාර දීමට හෝ නොමැති නම් සහල් ආධාරයට සමාන බද්දක් ගෙවීමට හෝ නියම කැරිණි. සලාක පොත් හිමියන් ට හාල් සේරුව නොමිලේ දෙන ලදී. පෙර දී සලාක පොත් හිමියන් ට සතියකට හාල් සේරු 2 ක් ශත 25 ගණනේ ලබා ගැනීමට අයිතියක් තිබිණි.

මේ පියවරින් ආහාර ආධාර වලට යන වියදම ක්‍රම කීපයකින් අඩු වෙතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. නොමිලේ දෙනු ලබන සහල් සේරුවකට ගෙවන ආධාරය සහල් සේරු 2 ක් ශත 25 ට දීමෙන් ගෙවන ආධාරයට වඩා අඩුය. සහල් සලාකය කැපීම නිසා සලාකයෙන් පිට මෙරට හාල් සඳහා ඇති ඉල්ලුම වැඩි විය හැකි බැවින් සහතික මිල ක්‍රමය යටතේ මිලයට ගනු ලබන වී ප්‍රමාණය ද අඩු වෙතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. තවද, පාරිභෝගිකයන් සහල් වෙනුවට කිරිඟු පිටි භාවිතා කිරීමට තැන් කිරීමෙන් පිටි වෙළෙඳාම වැඩි වන අතර පිටි වෙළෙඳාමෙන් රජයට ලැබෙන ලාභය වැඩි වෙතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. මේ වෙනස ඇති කළ අවසාංවෙහි ආහාර ආධාරය නිසා ඉතිරි වෙතැයි බලාපොරොත්තු වූ මුදල දළ වශයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 140 කි.

එහෙත් මේ ඇස්තමේන්තු වැඩට ගත යුත්තේ පරිස්සම් සහිතවය. එසේ කළ යුත්තේ මේ ඇස්තමේන්තු වලින් සහල් වෙනුවට පිටි සහ අනෙකුත් ධාන්‍ය පාවිච්චියට ගනිතැයි ද, ගොවියන් තමන්ගේම සහල් පාවිච්චියට ගනිතැයි ද සහ පොදු වෙළෙඳ පොළේ සහල් මිල වෙනස් වෙතැයි ද උප කල්පනය කොට ඇති නිසාය. මේ වෙනස ඇති කළ වහාම පොදු වෙළෙඳ පොළේ වී වල මිල වැඩි වූ අතර, පිටි වෙළෙඳාම ද වැඩි විය. එහෙත් මාස් කන්නයේ අස්වැන්න ලැබීමත් සමග වී සහතික මිල මට්ටමට ආසන්නව ස්ථාවර විය යුතුයි.

(ආ) පෞද්ගලික අංශයට දුන් වෙළෙඳ බැංකු ණය

පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු ණය (දළ) 1966 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 93.7 කින් වැඩි විය. පසුගිය වසරේ මෙහි ඇති වූයේ ඉතා සුළු වැඩි වීමකි. එනම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 4.2 ක් පමණකි. ආනයන ප්‍රමාණය වැඩිවීම නිසාත් දේශීය ආර්ථික කටයුතු බහුල වීම නිසාත්

ඒ සඳහා මුදල් යෙදවීමට පෞද්ගලික අංශයට අමතර ණය පහසුකම් අවශ්‍ය විය. බැංකු තැන් පතු සහ අත්තිකාරම් පිළිබඳ කරන ලද සමීක්ෂණයෙන් හෙළි වන පරිදි කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා දෙන ලද ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 50.9 කින් වැඩි වී ඇති අතර, කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා දෙන ලද ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5.7 කින් වැඩි වී ඇත. එසේම පාරිභෝජන කටයුතු සඳහා දෙන ලද ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 10.5 කින් වැඩිවී ඇත. මෙය එතරම් අධික වැඩිවී මෙක් නොවේ. මෙය පසුගිය වසරේ ඇති වූ වැඩි වීමට වඩා අඩුය. කාර්මික කටයුතු සඳහා දෙන ලද බැංකු ණය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවීම, 1966 වෙළෙඳ බැංකු වලින් පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණය පිළිබඳ සතුටුදයක ලක්ෂණයක් විය. පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණය වැඩි වී ගිය අයුරු 1 - 2 සංඛ්‍යා සටහනේ සම්පිණ්ඩනය කොට දක්වා ඇත.

සංඛ්‍යා සටහන 1 - 2

පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු අත්තිකාරම්

රුපියල් දශ ලක්ෂ

	දෙසැම්බර් අවසානය			1965/66 වෙනස
	1964	1965	1966	
(අ) එකතු කෙරිගෙන යන මුදල් ශීර්ෂ* ...	74.5	71.1	107.1	+ 36.0
(ආ) දේශීය බිල්
(ඇ) ආනයන බිල් ...	48.6	49.7	36.9	- 12.8
(ඈ) අපනයන බිල් ...	53.6	47.1	52.4	+ 5.3
(ඉ) අයිතාචන් ...	372.3	383.0	391.9	+ 8.9
(ඊ) ලෝන ...	279.4	281.7	338.1	+ 56.4
එකතුව ...	828.5	832.7	926.4	+ 93.7

* මෙම වර්ගයට එකතු කිරීම සඳහා යවනු ලබන වෙක්පත් වලින් පෙනෙන අන්තර් බැංකු ණයෙන් ඉතා සුළු කොටසක් පමණක් ඇතුළත් වෙයි. එය ප්‍රධාන වශයෙන් ම, සහතික මිල ක්‍රමය යටතේ ආහාර ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම සඳහා සමුපකාර ආයතනවලට දෙනු ලබන ඉතා කෙටි කාලීන අත්තිකාරම් වලින් සමන්විත වෙයි.

1966 දී දෙන ලද ලෝන සහ අයිතාචන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 65.3 කින් වැඩි වී ඇත. 1965 දී මෙහි ඇති වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 13.0 ක් පමණ සුළු වැඩි වීමකි. පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණයෙහි ඇති වූ මේ ප්‍රාසාරණය පෙබරවාරි, අගෝස්තු, ඔක්තෝබර් සහ නොවැම්බර් යන මාස වලදී හැර වර්ෂය මුළුල්ලේ දීම ඇති විය.

(ඈ) මුදල් සැපයුම

1958 දී ආරම්භව දිගටම පැවතුනු මුදල් ප්‍රාසාරණය 1966 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 56.8 කින් හෙවත් සියයට 3.3 කින් අඩු වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,658.9 ක් විය. පසුගිය වසරේ දී මුදල් සැපයුම රුපියල් දශ ලක්ෂ 93.9 කින් හෙවත් සියයට 5.8 කින් වැඩි විය. 1966 දී මුදල් සැපයුම අඩු වීමට තුඩු දුන් හේතූන් සම්පිණ්ඩනය කොට 1 - 3 වැනි සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වා ඇත.

1966 දී මුදල් සැපයුමේ සංකෝචන බලපෑමක් ඇති කිරීමෙහිලා තුඩු දුන් ප්‍රධානතම සාධකය වූයේ බැංකු විදේශීය වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 196.3 කින් අඩුවීමය. එසේ ම කාලීන සහ ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 67.7 කින් වැඩිවීම සහ රජයේ මුදල් ශේෂ රුපියල් දශ ලක්ෂ 62.7 කින් වැඩි වීමෙන් මෙහි බලපෑම තවත් ශක්තිමත් විය. රජයේ මුදල් ශේෂ වැඩි වූයේ රජයේ විශේෂ රුපියල් ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් වැඩිවීමෙනි,

සංඛ්‍යා සටහන 1 - 3

මුදල් සැපයුමෙහි වෙනස (1965 දෙසැම්බර් අවසානයේ සිට
1966 දෙසැම්බර් අවසානය දක්වා)

රුපියල් දශ ලක්ෂ

ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක

(අ)	බැංකු ක්‍රමයෙන් රජය ගත් ණය	118.1
(ආ)	පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු ණය	68.4
(ඇ)	රජයේ සමායතනවලට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු ණය	20.1
(ඈ)	රජයේ සමායතනවල කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු අඩු වීම	50.2
(ඉ)	මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වගකීම් හා ගිණුම් (ශුද්ධ) අඩුවීම	25.2
					<u>282.0</u>

සංකෝචනාත්මක සාධක

(අ)	බැංකු විදේශීය වත්කම් අඩුවීම	196.3
(ආ)	පෞද්ගලික අංශයේ කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු වැඩිවීම	67.7
(ඇ)	වෙළෙඳ බැංකුවල අනෙකුත් වගකීම් (ශුද්ධ) වැඩිවීම	12.0
(ඈ)	ගැලපිළි	0.1
(ඉ)	රජයේ මුදල් ණය	62.7
					<u>338.8</u>
	මුදල් සැපයුමේ අඩුවීම	56.8

පසුගිය වසරේ මෙන්ම, 1966 මුදල් ප්‍රාසාරණයෙහි ලා බල පැවැත් වූ ප්‍රධානතම සාධකය වූයේ රජය බැංකු ක්‍රමයෙන් ණය ගැනීම් විය. 1966 දී රජය, බැංකු ක්‍රමයට තුඩුනු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 118.1 කින් වැඩි විය. මේ සංඛ්‍යාව, මහ බැංකුවට තුඩුණු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 182.3 කින් වැඩිවීම නිසා සහ, වෙළෙඳ බැංකු වලට තුඩුණු ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 64.2 කින් අඩුවීමෙන් ඇති විය. අර්ධ-රාජ්‍යාංශය (රජයේ සමායතන) බැංකු ක්‍රමය සමග කැරුණු ගනු දෙනු නිසා මුදල් සැපයුම කෙරෙහි ඇති වූ ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 70.3 ක් විය. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 50.2 ක් ම කාලීන තැන්පතු අඩුවීමෙන් ඇති විය. පෞද්ගලික අංශයේ අනෙක් කොටස් වලට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු ණය පසුගිය අවුරුද්දේ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩු වුවද, 1966 දී මුදල් සැපයුමෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 68.4 ක ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරමින් වැඩි විය.

පිඩු කොට දක්වන කල, 1966 දී මුදල් සැපයුමේ සංකෝචනයක් ඇති විය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ රටේ ගෙවුම් ශේෂ අවසාසි සහගත වීම නිසා බැංකු විදේශීය වත්කම් පහළ වැටීමය. මේ සංකෝචන හැඩ ගැස්ම, ආධාර ක්‍රම යටතේ කැරුණු ආනයන සඳහා ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් වලට බැර කිරීමෙන් රජයේ මුදල් ශේෂ වැඩිවීම නිසා හා පෞද්ගලික අංශය සතුව තුඩු බැංකු කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු වැඩිවීමෙන් තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. මේ සංකෝචන සාධක, රජය බැංකු ක්‍රමයෙන් ගත් ණය ගැනීම් වැඩිවීම නිසා සහ පෞද්ගලික අංශයට සහ රජයේ සමායතන වලට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු ණය වැඩිවීමෙන්, තරමක් දුරට අඩු විය.

(8) විදේශීය ගෙවුම් - ප්‍රශ්න සහ ප්‍රතිපත්ති

(අ) 1966 විදේශීය ගෙවුම්

අපනයන ඉපයුම් නියුණු ලෙස අඩුවී යාම නිසා, 1966 වර්ෂය විදේශීය ගෙවුම් පිළිබඳ බරපතල ප්‍රශ්න වලට මුහුණ පෑමට සිදු වූ වර්ෂයක් විය. 1966 වර්ෂය සඳහා විදේශීය විනිමය අය වැය ලේඛනය සකසන අවසානවේදී 1965 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,909 ක් ව පැවැති අපනයන ආදායම 1966 වන විට රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,830 කට අඩු වෙතැයි බලාපොරොත්තු විය. එසේ වුවද, නියම වශයෙන් ලැබුණ අපනයන ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,674 ක් වූයේ, පසුගිය වසරේදී ට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 235 කින් අඩු විය. එසේ ම 1966 විදේශීය විනිමය අයවැය

ලේඛනයෙන් බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 156 කින් අඩු විය. 1966 ඇති වූ ගෙවුම් දුෂ්කරතාවයන්ට බොහෝ සෙයින් ම හේතු වූයේ අපනයන ආදායම මෙසේ අඩු වී යාමය.

1965 දී ඇති වූ වාසි සහගත ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය නිසා, 1965 අවසානය වන විට ලංකාවට රුපියල් දශ ලක්ෂ 407.6 ක විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණයක් (රන් පවුම් ණය නිදන් අර මුදල් හැර) ගොඩනඟා ගැනීමට හැකි විය. 1966 දී අපනයන ඉපයුම් තියුණු ලෙස අඩුවීම නිසා සහ වර්තන හා ප්‍රාග්ධන ගිණුම් වල ගෙවීම් වැඩිවීම නිසා ලංකාවට රන් පවුම් ණය නිදන් අරමුදලට රුපියල් දශ ලක්ෂ 4 ක් වෙන් කර තැබීමට අමතරව රුපියල් දශ ලක්ෂ 122 ක් (දළ) විදේශීය වත්කම් වලින් ලබා ගැනීමට සිදු විය. එසේම ලංකාවට කෙටි කාලීන වගකීම් ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 75 කින් වැඩිකර ගැනීමට සිදු විය.

1965 අවසානය වන විට මහ බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර සංචිතය රුපියල් දශ ලක්ෂ 282.2 ක් විය. නිෂ්කාශන ගිණුම් ශේෂය ඇතුළුව මෙහි තුඩු ද්‍රවශීල වත්කම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 180.5 ක් විය. 1966 වර්ෂය තුළ මෙකී සංචිතය නොකඩවාම අඩු වූයේ, 1966 දෙසැම්බර් අවසාන වන විට මහ බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර සංචිතය රුපියල් දශ ලක්ෂ 143.0 ක් පමණක් විය. නිෂ්කාශන ගිණුම් ශේෂ ද ඇතුළුව එහි ද්‍රවශීල වත්කම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 42.7 ක් විය. මෙය 1965 අප්‍රේල් - මැයි වල ඇති වූ ඉතා අවදනාත්මක වට්ටමට වඩා වැඩි වෙනසක් නොවීය. ජාත්‍යන්තර සංචිතය මෙසේ අවදනාත්මක අධියකට පහත වැටී ගියේ, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 71.4¹ ක් ණයට ගෙන තිබිය දීත් ය.

මුල දී සැකැස්සු අයුරු විදේශීය විනිමය අය වැය ලේඛනයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,389 ක ආනයන වැඩ පිළිවෙළක් බලාපොරොත්තු විය. (" විනිමය නොමැති " රුපියල් දශ ලක්ෂ 30 ක බලපත්‍ර සහ යෝජනා ක්‍රම යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 124 ක ආධාර ඇතුළුව,) යෝජනා ක්‍රම ආධාර සහ " විනිමය නොමැති " බලපත්‍ර හැර මුල් ආනයන වැඩ පිළිවෙළට රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,234 ක් ඇතුළත් විය. ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය නොකඩවාම නරක අතට හැරීම නිසා හා ආනයන අවශ්‍යතා නැවත සලකා බැලීම නිසා ආනයන සඳහා කැරෙන වෙන් කිරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,186 කට පිමා කිරීමට සිදු විය. වෂීය තුළ නිකුත් කැරුණු බලපත්‍ර ප්‍රතිශෝධිත සලකා වලට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 100 කින් අඩු විය.

ලංකාවේ අපනයන ඉපයුම් අඩුවෙමින් තිබියදී ලංකාවට මේ සා විශාල ආනයන වැඩ පිළිවෙළක් අනුගමනය කිරීමට හැකි වූයේ, ලංකාවේ විදේශීය සංචිත අඩුකර ගැනීමෙන් සහ විදේශීය ආධාර හා කෙටි කාලීන වශයෙන් ණය ගැනීම් වැඩි කර ගැනීමෙනි. විදේශීය වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 122 කින් අඩු විය. ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිසංස්කරණ හා සංවර්ධන බැංකුවේ මාර්ගයෙන් සාකච්ඡා කොට යොදා ගත් පළමුවැනි හා දෙවැනි භාණ්ඩ ආධාර ක්‍රම යටතේ විදේශීය ආධාර 1966 දී ලැබිණ. ප්‍රථම භාණ්ඩ ආධාර වැඩ පිළිවෙළ 1965 දී ගිවිස ගත්ත ද සවිස්තරාත් මක ගනුදෙනු විස්තර 1965 අවසානය වන තෙක් ම නිමාවකට පත් නොවුනු බව මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතුය. 1966 දී ගනුදෙනු පිළිබඳ කථා නිමාවකට පත් විය. දෙවැනි වැඩ පිළිවෙළ සම්බන්ධ ඔඩපනම් ද ලැබිණ. මේ පදනම අනුව ආධාර ඇදී එන්නට විය. මේ භාණ්ඩ ආධාර ක්‍රම දෙක යටතේ වෂීය තුළ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 132.1 ක් වටිනා භාණ්ඩ ලැබිණි.

(1) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ලංකාවේ කොටස රුපියල් දශලක්ෂ 371.3 ක් (මොලර් දශ ලක්ෂ 78.0) දක්වා වැඩි කිරීම නිසා අර මුදලට රන්රන් වලින් ගෙවීම සඳහා අරමුදලෙන් නැවත ණයට ගත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 19 මීට ඇතුළත් නැත.

ලංකාවේ ගිණුම් ශේෂ තත්ත්වය නරක අතට හැරී යන නිසාත්, රටේ ආර්ථික තත්ත්වය ස්ථාවර කර ගැනීම සඳහා රුකුල් දෙනු සඳහාත් ලංකාව 1966 ජුනි 15 වැනි දි සිට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලත් සමග සමීපයට ගිවිසුමකට ඇතුළු වන ලදී. ප්‍රථම සමීපයට ගිවිසුම යටතේ ලැබිය යුතු, අවසාන කොටස වන අමෙරිකානු ඩොලර් දශ ලක්ෂ 7.5 ක් ලංකාව ලබා ගත්තේ නැත. දෙවැනි සමීපයට ගිවිසුමේ විධිවිධාන යටතේ අරමුදලෙන් එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශ ලක්ෂ 25 ක් ලබා ගැනීමේ අයිතිය ලංකාව ලබා ගත්තේ ය. මෙයින් ඩොලර් දශ ලක්ෂ 7.5 ක් 1966 ජුනි 15 ද සහ සැප්තැම්බර් 14 ද අතර ද, දශ ලක්ෂ 3.75 ක් 1966 සැප්තැම්බර් 15 ද සහ දෙසැම්බර් 14 ද අතර ද, ඩොලර් දශ ලක්ෂ 7.5 ක් 1966 දෙසැම්බර් 15 ද සහ 1967 මාර්තු 14 ද අතර ද, ඩොලර් දශ ලක්ෂ 6.25 ක් 1967 මාර්තු 15 ද සහ ජුනි 14 ද අතර ද ලබා ගැනීමට නියමිතය. මේ වැඩ පිළිවෙල යටතේ වූ ප්‍රථම කොටස් තුන වන, ඩොලර් දශ ලක්ෂ 18.75 ක් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 89.3) 1966 ජුනි 15 ද සිට අවුරුද්ද අවසානය අතර කාලය තුළ ලබා ගන්නා ලදී. සමකාලය තුළ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 17.9 ක් නැවත මිලයට ගන්නා ලදී.

1966 ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය පසුගිය අවුරුද්ද හා සසඳා 1 - 4 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙහි කෙටියෙන් දක්වා ඇත. මේ සංඛ්‍යා තොරතුරු අනුව 1966 ලංකාවේ වර්තන ගිණුම් හිඟය මෑත වර්ෂ වලදී පැවති වැඩිම හිඟය බව දක්වන අතර, අපනයන ඉපයුම් තියුණු ලෙස අඩුවීමත් ආනයන ගෙවීම් බොහෝ සෙයින් වැඩිවීමත් මෙයට හේතුවී ඇත. අපනයන ඉපයුම් සීඝ්‍රයෙන් අඩු වෙද්දී ආනයන වැඩි ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමට හැකි වූයේ විදේශීය වත්කම් අඩුකර ගැනීමෙන් සහ විදේශීය වගකීම් වැඩිකර ගැනීමෙනුත්ය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 305 ක් වූ මේ වර්තන ගිණුම් හිඟය සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 45 ක් වූ (ඉද්ධ) පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධන ගෙවීම් නිසා, කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන විදේශීය වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 228 කින් වැඩි වූ අතර විදේශීය වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 122 කින් අඩු විය.

සංඛ්‍යා සටහන 1 - 4

1961/1966 ලංකාවේ ගෙවුම් ශේෂය

	රුපියල් දශ ලක්ෂ					
	1961	1962	1963	1964	1965	1966 (අ)
1. වෙළෙඳ භාණ්ඩ						
අපනයන නැ. වි. ස.	+1,707	+1,763	+1,708	+1,767	+1,909	+1,674
ආනයන ම. ර. ගැ.	-1,794	-1,906	-1,869	-1,960	-1,922	-2,023
වෙළෙඳ ශේෂය	87	143	161	192	13	349
2. සේවා	18	4	20	7	31	7
3. පරිත්‍යාග	11	7	13	40	40	37
4. ජංගම ගිණුම් ශේෂය	94	140	168	160	59	305
මුදල් ලබාගත් ක්‍රමය						
5. පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධනය						
දිගු කාලීන	8	2	5	1	4	15
කෙටි කාලීන	14		5	9	18	30
6. රජයේ හා බැංකු ප්‍රාග්ධනය (ආ)						
(i) දිගු කාලීන විදේශීය වගකීම් වල (ඉද්ධ වෙනස්වීම්)	19	40	75	7	36	153
(ii) කෙටි කාලීන විදේශීය වගකීම් වල (ඉද්ධ) වෙනස්වීම්	81	44	46	59	22	75
(iii) විදේශීය වත්කම්වල වෙනස්වීම්	10	28	42	111	89	122
(iv) අනෙකුත්	2					2
7. වැරදීම සහ අන්තර්ගම්	19	31	4	8	6	2

(අ) තාවකාලිකයි

(ආ) ධන ලකුණින් වත්කම් අඩුවීම හෝ වගකීම් වැඩිවීම හෝ දක්වේ.

1966 දී ලංකාවේ ගෙවුම් ශේෂ දරුණු ලෙස පිරිහී ගියේ ය. විදේශීය වෙළෙඳ අනුපාතය සියයට 13.1 ක් පමණ වූ වැඩි ප්‍රමාණයකින් අවාසි සහගත විය. 1952 න් මෙපිට නොවූ තරම් වැඩි ප්‍රමාණයකින් අපනයන ආදායම අඩු වී ගියේ ය. 1952 ඇති වූ අපනයන ආදායම් අඩුව පෙරාතුව වූ වර්ෂයේ කොරියානු උත්පාතය නිසා අසමාන ලෙස අපනයන ඉපයුම් වැඩිවීමෙන් සමහරක් වී ගියේ ය. 1965 තරමක් වැඩි මට්ටමක වූ අපනයන ඉපයුම් 1966 දී වේගයෙන් පහළ වැටිණි. මේ පහළ වැටීම කෙතරම් වීද යත්, 1958ට පසු වාර්තා වී ඇති අඩුම මට්ටමට වැටී ගත්තේ ය. විදේශාධාර වැඩි වැඩියෙන් ලැබුන ද, අපනයන ආදායම අඩුවීමේ විපාක වශයෙන්, ලංකාව සිය විදේශීය වත්කම් අවදානම් ලෙස අඩු වී යන තෙක් ම එයින් මුදල් ලබා ගත්තේ ය.

(ආ) විදේශීය ගෙවුම් පිළිබඳ ප්‍රශ්න

ලංකාවේ විදේශීය සංචිත වැඩි කර ගැනීමට ඇති අවශ්‍යතාවය ගැන අවධාරණයෙන් සඳහන් කළ යුතු නොවේ. 1966 වූ වැඩි ආනයනය සඳහා මුදල් සොයා ගැනීමට හැකි වූයේ, 1965 දී ආනයනය සඳහා වැඩි ඉල්ලුමක් තිබුණේ වුවද, අනුක්‍රමයෙන් ගොඩනඟා ගත් විදේශීය වත්කම් අඩු කර ගැනීමෙනි. 1966 අවසානය වන විට, ලංකාවේ විදේශීය සංචිත ප්‍රමාණය විදේශීය විනිමය සම්බන්ධයෙන් බලාපොරොත්තු රහිතව ඇති වන අඩුවීමකට මුහුණ දිය හැකි තත්ත්වයක නොතිබිණි. මෙසේ අල්ප වූ විදේශීය විනිමය මට්ටම ද පවත්වා ගෙන යනු ලැබූවේ විදේශ වලින් විශේෂයෙන් ම, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් ණය ලබා ගැනීමෙනි. මේ ණය මුදල් උපරිම වශයෙන් අවුරුදු පහක් ඇතුළත දී ගෙවිය යුතුය. විදේශීය ප්‍රාග්ධන හෝ විදේශීය විනිමය ඉපයීම් වැඩියෙන් ලංකාවට නොලැබුනහොත් මේ මුදල් ගෙවිය යුත්තේ ආනයන තව තවත් කපා හැරීමෙනි. මේ සම්බන්ධයෙන් 1966 කෙටි කාලීන ණය සහ ප්‍රාග්ධන වශයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 401 ක් ලබා ගෙන ඇති අතර, පොලී ගෙවීම්, ප්‍රාග්ධන නැවත ගෙන යාම් සහ කෙටි කාලීන වගකීම් අඩු කර ගැනීම සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 188ක් වැය වූ බව මෙහිලා සැලකිය යුතුය.

කෙටි කාලීන වශයෙන් ලංකාවේ අපනයන ආදායම වැඩි කර ගත හැකි යැයි බලාපොරොත්තු විය හැක්කේ නොවේ. නුදුරු අනාගතයේ දී තේ, රබර් සහ පොල් වල මිල වැඩි වන ලක්ෂණ දක්නට නැත. මෑත වර්ෂ වල දී නොකඩවා ම වැඩිවෙමින් තිබුන තේ නිෂ්පාදනය 1966 දී අඩු විය. අනෙක් අතට, රබර් නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වන අතර, නැවත වගා කරන ලද රබර් ඉඩම් වල කිරි කපන අවසාවට එක් ම නිෂ්පාදනය තව තවත් වැඩි විය හැකිය. පොල් නිෂ්පාදනය 1966 දී තවදුරටත් අඩු විය. අනාගතයේ දී පොල් නිෂ්පාදනය වැඩි වුවත්, ජනගහනය වැඩිවීමත් සමග රට තුළ පාරිභෝගයට ගන්නා ප්‍රමාණය වැඩි වන නිසා පිටරට පැටවීමට සැලකිය යුතු ඉතිරියක් ඇති වෙතැයි සිතිය නොහේ. අනිකුත් භාණ්ඩ, විශේෂයෙන් සමහර කාර්මික භාණ්ඩ, අපනයනය වැඩි වෙතැයි සිතිය හැකි වුවද, ලග අනාගතයේ දී ඉන් සැහෙන ආදායමක් ලැබෙතැයි සිතිය නොහැකිය. මේ අනුව අපනයන ඉපයුම් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වන ලකුණු නුදුරු අනාගතයේ දක්නට නොමැත. ලැබී ඇති සංඛ්‍යා තොරතුරු වලින් මේ නිගමනය තවත් ස්ථිර වන්නේ ය.

එම නිසා ලංකාවේ ගෙවුම් ශේෂ ප්‍රශ්න නිරාකරණය සඳහා ආනයන පැත්තට හැරීම අවශ්‍යය. මෙහි දී ද ලංකාව කර්මාන්ත සහ කෘෂිකර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් ආනයන ආදේශක ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කරමින් සිටී. මෑතක දී සිට කෘෂිකර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් ආනයන ආදේශක ප්‍රතිපත්තියක් වඩාත් දැඩි කොට තිබේ. ද්විතීයක ආහාර ද්‍රව්‍ය ඇතුළුව ආහාර ආනයනය සඳහා මුළු ආනයන වියදමින් සියයට 40 සිට සියයට 45 දක්වා ප්‍රමාණයක් වැය කරනු ලබයි. අවුරුදු කීපයක කෙටි කාලයක් තුළ දී මෙරට ආහාර වගා කිරීමෙන් ම ආහාර ආනයනය සැලකිය යුතු ලෙස කපා හැරීමට නුපුළුවන් වේ. ලෝක වෙළෙඳ පොළේ සහල් හිඟය වැඩිවෙමින් පවතින නිසා රට තුළ වගා ආහාර වගා කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළක් යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය උද වී ඇත. ලෝක වෙළෙඳ පොළෙන් සැහෙන ප්‍රමාණයක් සහල් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා සහල්

සලාකය ද අධිකින් අඩු කිරීමට සිදු විය. ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේ සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ ගැමියාගේ පටන් ඉඩම්, වතුර සහ ණය පහසුකම් ඇති කිරීමෙන් ද, නිෂ්පාදනය පිළිබඳව වඩාත් හොඳ ක්‍රම යොදා ගැනීමෙන් සහ සංවර්ධන සහ නිෂ්පාදන සැලැස්මවල් ඒකා බද්ධ කොට වැඩි කිරීමෙනුත්ය. මේ සඳහා පොහොර, වල් පැලෑටි නාශක, ට්‍රැක්ටර් යනාදිය ට අමතර විදේශ විනිමය වැය කිරීමක් සිදු විය හැකිය. ආහාර ද්‍රව්‍ය ආනයනය අඩු කිරීමෙන් ඉතිරි වන විනිමය නිසා මේ වැය බොහෝ දුරට සමහන් විය හැකිය.

1960/61 දී සිට දැඩි ආනයන සීමා කිරීම් ඇති කිරීමෙන් පසු කර්මාන්ත සඳහා ආනයන ආදේශක ක්‍රමයක් අනුගමනය කරන්නට විය. 1966 දී අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය වැඩි වීමත්, සමග දේශීය කාර්මික නිෂ්පාදනයේ සතුටුදයක වැඩිවීමක් දක්නට ලැබිණි. එසේ වුවද, මේ කර්මාන්ත වලට සීමා සහිතව දෙනු ලබන විදේශීය විනිමය සලාක උපරිම ප්‍රයෝජනය සඳහා යොදවා ගත යුතු නම්, මෙකී කර්මාන්ත සම්බන්ධව ඇති සමහර ප්‍රශ්න ප්‍රවේශමෙන් පිරික්සා බැලිය යුතු වෙයි. ආනයන සීමා කිරීම් ඉතා තදින් බල පැවැත්වූයේ අත්‍යාවශ්‍ය නොවන හෙයින් කපා හැරිය හැකි යැයි සැලකෙන ආනයන සම්බන්ධයෙනි. මේ අතර, අත්‍යාවශ්‍ය ආනයන සඳහා විදේශීය විනිමය සලාක වෙන් කිරීම තවදුරටත් පැවැතිණි. මේ අනුව, ආනයන ආදේශක කර්මාන්ත වලට මෙතෙක් පිටරටින් ගෙන්වන ලද අත්‍යාවශ්‍ය නොවන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමට හැකි විය.

ජාතික අවශ්‍යතා අනුව සලකන විට අළුත් කර්මාන්ත විසින් නිපදවන ලද භාණ්ඩ බොහෝ ප්‍රමාණයක්, දැඩි ආනයන සීමා කිරීම් යටතේ ආනයන නොකිරීමට තිබිණ. එහෙත්, මේ කර්මාන්ත පිහිටුවීමෙන් ඒවාට අවශ්‍ය යන්ත්‍ර යුතු සහ අමු ද්‍රව්‍ය සඳහා දුලභ වූ විදේශීය විනිමය වැය කිරීමට සිදු විය. මේ අතර, අත්‍යාවශ්‍ය නොවන භාණ්ඩ පොදුවේ හිඟව ඇති නිසා මෙකී ආනයන ආදේශක කර්මාන්ත වල නිපදවන භාණ්ඩ වලට ඇති ඉල්ලුම වැඩි වන්නට විය. මෙහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් සාමාන්‍යයෙන් ආනයනය නොකරන පාරිභෝජන භාණ්ඩ මෙරට නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා විදේශීය විනිමය ලබා ගන්නවා පමණක් නොව වැඩි නිෂ්පාදන ධාරිතාවක් ඇතිව මෙකී කර්මාන්ත පවත්වා ගෙන යාමට ආධාර දීම වශයෙන් ද විදේශ විනිමය අමතර වශයෙන් වැය කිරීමට සිදුවෙයි.

මෙවැනි සමහර කර්මාන්ත ඔවුන්ගේ භාණ්ඩ විකිණීමේ දී අනුගමනය කරනු ලබන ආක්‍ර මනාදිය ගතිය නිසා හුදු දේශීය ආදේශ භාණ්ඩයන් වෙළෙඳ පොළෙන් පළවා හරින සුළු ගතියක් උද්ගතව ඇත. මේ හැඩගැස්මට අනුව ඉතා අඩු ආනයන සංකලනයක් ඇති හෝ කිසිම ආනයන සංකලනයක් නැති දේශීය ආදේශක භාණ්ඩ වෙනුවට ආනයන සංකලනය ඉතා වැඩි මෙරට නිෂ්පාදනය වන භාණ්ඩ භාවිතයට නැඹුරු වීමක් ඇති වී තිබේ. මෙයින් නැවතත්, සිදුවනුයේ අනාවශ්‍ය පරිදි විදේශීය විනිමය පාරිභෝජනයට ගැනීමයි. මෙකී සමහර ආනයන ආදේශක කර්මාන්ත වලට උපයෝගී කරගනු ලබන විදේශ විනිමය පිළිබඳව ඇස්තමේන්තුවක් සැකසීමේ දී එම කර්මාන්ත වල නිෂ්පාදන භාණ්ඩ කල් නොපැවතීම නිසාත්, බාල වීම නිසාත්, ඇති වන වැඩි නිෂ්පාදනය ද සැලකිල්ලට ගත යුතු වන්නේ ය.

මෑතදී අරඹනු ලැබූ ආනයන ආදේශක කර්මාන්ත වල මේ ප්‍රශ්න සහ තවත් ප්‍රශ්න උද්ගත වී ඇත. මෙහි පරමාර්ථය වනුයේ මතුව ඇති මෙවැනි ප්‍රශ්න කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම ය. ප්‍රමුඛත්වයක් අනුව කර්මාන්තවලට විනිමය වෙන් කර ලීමේ ප්‍රයත්නයක් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය විසින් දරා ඇත. මෙය හරි පැත්තට නැඹු පියවරක් වන අතර, මුළු කර්මාන්ත අංශයම සහේ තුක පදනමක් මත ගෙනයාම දිගටම අනුගමනය කළ යුතුව ඇත. මෙසේ කිරීමෙන් දුලභව ඇති විදේශ විනිමය අපතේ නොයන පරිදි ජාතික අවශ්‍යතා වලට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින් ප්‍රයෝජනයට යෙදවිය හැකි වනු ඇත.

රාජ්‍යාංශයේ කර්මාන්ත වල නිෂ්පාදනය සාමාන්‍යයෙන් දියුණු තත්ත්වයක පවතින අතර සිමෙන්ති, පිහන් බඩු, රෙදි පිළි, ලුණු හා සෑහෙන විදේශීය විනිමය ඉතුරුවකට හේතු විය හැකි අනෙකුත් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත තව තවත් පුළුල් කිරීමට ද වැඩ පිළිවෙළ සකසා ඇත. වානේ හා ටයර් සංසථාවල ද නිෂ්පාදනය 1967 දී ඇරඹීමට නියමිතය, මෙහි දී මතුවන ප්‍රශ්නය වනුයේ මෙම කර්මාන්ත උපරිම මට්ටමින් ප්‍රයෝජනයට ගැනෙන අයුරින් යෙද වීමට අවශ්‍ය විදේශීය විනිමය ලබා ගැනීමත් ඒ සඳහා සපයා ගනු ලබන විනිමය අර්ථ ක්‍රමයට ඉතාමත් ම ප්‍රයෝජනවත් අන්දමින් උපයෝගී කර ගැනීමත් ය.

(4) නිගමනය

1966 ආර්ථික වර්ධනය, වැඩි වන ජනගහනය සඳහා පමණක් වුවද, ප්‍රමාණවත් නොවීය. මේ හා සමගම ලංකාවේ විදේශීය වෙළෙඳ අනුපාතය ද බොහෝ සෙයින් අවාසිදයක වූයෙන්, ලංකාවේ මූර්ත ආදායම ද අඩු විය. මූල්‍ය ප්‍රාසාරණ තත්ත්වය තරමක් මැඩ පවත්වා ගත් අතර, මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි සුළු සංකෝචනයක් ද ඇති විය. ආනයන කරන ලද සහ මෙරට නිෂ්පාදනය කළ භාණ්ඩ සැපයුම සතුටුදයක විය. මෙහි ප්‍රතිඵල විසින් දේශීය මිල මට්ටම ද තරමක් පහසු විය. ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය බලවත් සැලකිල්ලට ලක් කළ යුතු තත්ත්වයකට පත්වී තිබිණි. ප්‍රතිකාරක ක්‍රියා වශයෙන්, කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩ ආනයන ආදේශකයන් හැකි තරම් ඉක්මණින් වැඩි කිරීමට හැකි හැම උත්සාහයක්ම දරා ඇත. පෞද්ගලික අංශයේ සහ රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත, ආනයන ඉතිරි කර ගැනීම සඳහා තරමක් උදව් කරනු ලැබේ. ගෙවුම් ශේෂ පිළිබඳ ප්‍රශ්න, නිරාකරණය රඳා පවත්නේ කර්මාන්ත හා කෘෂිකර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් කැරෙන ආනයන ආදේශක ප්‍රතිපත්ති වල සාර්ථකත්වය උඩය. දුලභව ඇති විදේශීය විනිමය උසස් ම ප්‍රතිඵල ලැබෙන අයුරින් වෙන් කර දීම සඳහා වඩාත් සැලකිලිමත් විය යුතුය.